مسئوولیت متن و شکل بدوش نویسندۀ مضمون میباشد، عقیدۀ نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاین نمی باشد

ع واحد حیدری ۲۰۲۵/۰۵/۲۴

تبصرۀ بر مقاله خانم شریل بنارد درباره وضعیت کنونی افغانستان

نویسنده مقاله، خانم شریل بنارد، پس از سفر اخیرش به افغانستان، وضعیت امنیتی، اجتماعی و اقتصادی کشور را امیدوارکننده توصیف کرده و از تصمیم ایالات متحده برای پایان دادن به وضعیت حمایت ویزه موقت برای پناهجویان افغان حمایت نموده است. دیدگاه وی عکس العمل‌های متفاوتی را در پی داشته است، اما نباید فراموش کرد که برخی از این مخالفت‌ها بیشتر به اساس عقده های سیاسی، عقده‌های شکست، و نگاه‌های یک‌جانبه صورت می‌گیرند.

دیدگاه خانم بنارد با دیدگاه‌های زلمی خلیلزاد، نماینده مخصوص پیشین ایالات متحده در امور صلح افغانستان، همخوانی دارد. بعد از سفر اخیر خلیلزاد به افغانستان، وی نیز از بهبود چشمگیر امنیت، کاهش فساد و بازگشت تدریجی نظم اجتماعی سخن گفت. اما برخی از جریان‌های مخالف طالبان، بخصوص رسانه‌هایی مانند افغانستان انترنشنل(شیطان انترنشنل)، با نگاهی خصمانه به این سخنان می‌نگرند و به‌جای تحلیل واقع‌بینانه، دچار عکس العمل‌های احساساتی و سیاسی شده‌اند.

در حقیقت، امنیت سرتاسری که امروز در افغانستان حاکم است، یک موفقیت غیرقابل انکار برای طالبان است؛ موفقیتی که حتی در دوران بیست‌سالۀ حضور ناتو و دولت جمهوریت حاصل نشده بود. در آن دوران، مناطق وسیعی از کشور به‌گونۀ واقعی یا اسمی در اختیار دولت نبود، و جنگ ، فساد ساختاری، و هرج‌ومرج اداری، زندگی مردم را فلج ساخته بود.

بدون شک، تاریخ طالبان در گذشته با خشونت و محدودیت‌هایی همراه بوده است. اما باید به این نکته مهم توجه داشت که طالبان از ابتدا در برابر اشغال نظامی کشور ظهور کردند؛ نخست در برابر شوروی‌ها، و سپس در برابر حضور گستردۀ نیروهای امریکایی و ناتو. طالبان خود را بخشی از امتداد مبارزات استقلال‌طلبانه مجاهدین می‌دانند.اینکه بعضی ها از امدن طالبان رنج می برند و بی امنیتی انزمان را به دوش طالبان می أندازند واقع بینانه نیست.

استقلال و آزادی تنها با شعار و تبلیغ حاصل نمی‌شود. در طول تاریخ، ملت‌هایی که خواهان رهایی از سلطۀ بیگانگان بوده‌اند، همواره هزینه و قربانی داده‌اند. در افغانستان نیز چنین بوده است: قربانی‌ها، مقاومت‌ها، و جنگ‌هایی که هدف آن‌ها آزادی ملی و پایان اشغال نظامی کشور بود.

خانم بنارد به‌درستی به این نکته اشاره می‌کند که بسیاری از افغان‌ها به‌دلیل فشارهای اقتصادی کشور را ترک می‌کنند. این مسئله واقعیت دارد؛ فقر، بیکاری، و محدودیت فرصت‌های معیشتی از عوامل اصلی مهاجرت هستند.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارئ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکي په ځیر و لولئ

با این حال، نمی‌توان انکار کرد که بخش مهمی از مهاجرت‌ها، بخصوص در میان قشر تحصیل‌کرده و شهری، به‌خاطر نبود دسترسی دختران به آموزش متوسطه و عالی و نگرانی از آینده اجتماعی آنان صورت گرفته است. این مسئله، در کنار مسدود بودن افق‌های تحصیلی، باعث فرار مغزها و نیروی انسانی ماهر شده است.

یکی از نکات جالب مقاله، استناد نویسنده به گزارش بانک جهانی است که رشد اقتصادی ۲.۵ درصدی افغانستان در سال ۲۰۲۴ را تأیید می‌کند. با وجود تحریم‌ها، انزوای بین‌المللی، و بحران‌های انسانی، این رشد اقتصادی نشانهٔ توانایی خود کفایی کشور در شرایط دشوار است. کشوری که نه تنها کمک خارجی نمی‌گیرد، بلکه با انسداد دارایی‌های ارزی مواجه است، اما توانسته با اتکا به زراعت، استخراج معادن و تجارت داخلی، اقتصاد خود را سرپا نگه دارد.

یکی از پیام‌های کلیدی این مقاله این است که تغییر، از درون باید آغاز شود. تجربه بیست‌سالهٔ پروژهٔ »ملت‌سازی « امریکایی‌ها در افغانستان شکست خورد، چون به‌جای اینکه بر نیروهای درونی جامعه متکی باشد، بیشتر به واردات ارزش‌ها و سیاست‌ها از بیرون تکیه داشت. حالا، بازگشت افغان‌های تحصیل‌کرده و آگاه از غرب، می‌تواند فرصتی برای اصلاح آرام ساختارها و آگاهی‌بخشی از درون فراهم سازد. یوتوبران افغان مانند برادر هزاره ما که در پریان پنجشیر با خانم و دختر خود بودن خوف، آزار و اذیت میله می کند و یا اگر خانم های یوتیوبر جاغوری را مشاهده کنید گفتار خانم خلیلزاد رأ تایید می کند. این ها تغیر است که به تدریج جامعه را به سمت اعتدال سوق می دهد.

مقالهٔ خانم بنارد، برخلاف جریان رسانه‌ای رایج، تصویری واقع‌گرایانه‌تر از وضعیت فعلی افغانستان را ترسیم می‌کند. با وجود تمام چلنج‌ها، پیشرفت در حوزه امنیت و احیای بخشی از اقتصاد، فرصت‌هایی را به‌وجود آورده که نباید نادیده گرفته شوند. مخالفت‌های هیجانی و سیاسی با دیدگاه‌هایی مانند دیدگاه خانم بنارد یا زلمی خلیلزاد، بیشتر از آن‌که تحلیلی باشد، ناشی از عقده‌ها و زخم‌های شکست در پروژه‌های گذشته است.

امروز زمان آن رسیده که جامعه جهانی به جای تحریم و انزوا، با مردم افغانستان تعامل منطقی و واقع‌بینانه برقرار کند و زمینهٔ بهبود و بازسازی را فراهم سازد.

[آرشیف: مطالب نشر شدهٔ محترم داکتر عبدالواحد حیدری]

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارئ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولئ